

Psalm 1

Psalm 1 is ook een psalm **voor** onze tijd, ook een psalm bedoeld voor onze tijdgenoten en ons.

Maar hij is zeker geen psalm **van** onze tijd.

Geen psalm die in onze tijd zo gauw geschreven kunnen worden.

De Duitse filosoof Jürgen Habermas, beroemd op zijn terrein, schrijft ook over deze Psalm.

Hij schrijft: *"Deze psalm brengt een bewustzijn onder woorden, waaraan het ons in deze tijd ontbreekt."*

Dus, beweert hij, de psalm spreekt van een bewustzijn, dat wij in onze tijd zijn vergeten en dat wij niet meer kennen.

Het bewustzijn dat de psalm nog wel bezit, hebben wij niet meer.

Ik begrijp zijn woorden op deze manier:

We missen het, dit bewustzijn waarvan de psalm getuigt, terwijl we het wel nodig hebben.

Want dat is wat we zeggen, wanneer we constateren dat het ons aan iets ontbreekt.

Helaas beschikken we er niet over, maar wat zou het geweldig zijn als dat het wel zo was, dat we het wel bezaten.

Een trainer zegt tegen zijn team: *Het ontbreekt ons aan een winnaarsmentaliteit.*

Hij bedoelt dan: *Dat is de kern van ons probleem. We bezitten geen winnaarsmentaliteit. Die moeten we zien te ontwikkelen, want anders zullen we de beslissende wedstrijden in de competitie nooit kunnen winnen.*

Het ontbreekt ons in deze tijd aan het bewustzijn, dat door Psalm 1 verwoord wordt.

En omdat wij dat bewustzijn niet kennen, zitten wij met een leegte die we ondanks alle pogingen niet gevuld krijgen.

Dan is de vraag natuurlijk: Om welk bewustzijn gaat het? Welk bewustzijn dat we in onze tijd tevergeefs zoeken, wordt door de psalm onder woorden gebracht? Wat is precies dat bewustzijn waarvan de psalm getuigt en dat wij tot onze eigen schade niet meer kennen?

Het is het bewustzijn van de wet van de Heer.

Het is het bewustzijn dat God ons regels en richtlijnen heeft gegeven aan de hand waarvan wij het leven zinvol en vreugdevol kunnen leiden.

De psalm verzekert ons: *Gelukkig de mens die vreugde vindt in de wet van de Heer.*

Bij twee woorden uit deze zin wil ik stilstaan: bij het woord **gelukkig** en bij het woord **wet**.

Eerst iets over het woord **wet**.

Wij zijn er helemaal aan gewend om het te hebben over de wet van de Heer.

Elke bijbelvertaling die ik heb opengeslagen, inclusief die van de dicht bij het Hebreeuws gebleven Naardense Bijbel, heeft het over de wet van de Heer. Toch zijn er andere vertalingen denkbaar.

Want ons woord **wet** is een vertaling van het Hebeeuwse woord *Thora*.

De Duitse Bubervertaling vertaalt *Thora* met *Weisung*.

Dat is een mooie vertaling omdat de *Thora*, dat hele complex van regels en richtlijnen dat God gaf, precies dat als doel heeft.

De *Thora* wil ons wijs maken, wil ons wijsheid voor het leven meegeven, wil ons bewust maken van de wijsheid die God geeft.

Het Duitse woord *Weisung* betekent *onderricht, instructie, ook leidraad*.

We zouden ook het woord *aanwijzing* kunnen gebruiken.

Het voordeel van dit woord is dat het de klank heeft die ons doorstuurt naar de woorden wijs en wijsheid.

De Thora is anders dan een wet. Niet iedere wet is onderrichtend en wijs. Een wet kan ook willekeurig zijn en ver verwijderd van wat waar en goed is.

Dat is niet iets wat we van Gods *onderricht* kunnen zeggen.

Want aan de hand van Zijn *aanwijzingen* brengt God ons juist in contact met waarheid en goedheid. Het woord van God onteigent ons niet en berooft ons niet van onze bestaanswijze.

Zijn woord brengt ons terug naar ons zelf, naar onze eigenheid en individualiteit, naar wie we zijn.

Het activeert onze vrijheid en verantwoordelijkheid om te kiezen voor wat waar en goed is.

Jezus, die, vertelt Johannes in zijn evangelie, vol waarheid en goedheid is, Jezus geeft ons niet de gelegenheid om onszelf als marionetten in de rekken weg te hangen.

Hij wijst ons aan, hoe wij kunnen toegroeien naar het licht van God. Tegen Nikodemus zegt Hij:

"Maar wie waar en goed handelt, die zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat Hij doet."

Het licht zoeken we op, wanneer we vreugde vinden in de aanwijzingen van de Heer, wanneer we ons verdiepen in Zijn woord en wil.

Dat zorgt voor gelukkige mensen.

"Gelukkig de mens die dat doet", leert Psalm 1.

Bij het woord *gelukkig* wil ik nog stilstaan.

Oudere vertalingen hadden het woord *welzalig*. Het Psalmen voor Nu-project kiest voor het woord *gefeliciteerd*. Alle vertalingen brengen over, dat mens die zich verdiept in de Thora gelukkig is en z'n bestemming heeft gevonden. Zo'n mens heeft niets meer te wensen, alleen nog maar iets te vieren. Hij is gearriveerd en kan genieten van de mijlpaal die hij heeft bereikt.

Toch neemt een Joods commentator ons mee naar een andere betekenis van hetzelfde Hebreeuwse woord dat *gelukkig* betekent of als werkwoord *gelukkig prijzen*.

Het Hebreeuwse woord kan namelijk ook betekenen *treden, voortgaan, vooruitgaan* betekenen, *progressie maken, groeien*.

Zeggen we *gelukkig is de mens die vreugde vindt en zich verdiept in de Thora*, dan zeggen we dat deze mens gevonden heeft waar-ie naar op zoek was. Nu ontbreekt 't 'm aan niets meer.

Hij kan zich ontspannen en zich onderdompelen in wat-ie heeft bereikt.

Lezen en vertalen we het Hebreeuwse woord als *voortgaan* en *vooruitgaan*, dan zeggen we wat anders.

We zeggen dan: *Voorwaarts stap of vooruit gaat de mens die vreugde vindt en zich verdiept in de Thora*.

Lopen we nog een stukje mee met deze commentator dan zien we dat zij die kwaad doen, de mensen zijn die zich hebben losgemaakt en bevrijd van de aanwijzingen van God.

Ze vinden die achterhaald en iets van vroeger.

Ook de zondaars moeten niets hebben van Gods aanwijzingen.

Die, vinden zij, maken het je onmogelijk om ongehinderd plezier te hebben en belasten het korte leven met plichten en plichtsbesef.

De spotters hebben die regels en richtlijnen van God allang belachelijk gemaakt en het geloof in Hem uitgelachen.

In hun ogen is God het grootste struikelblok op de weg naar het doen van wat ons verlangen en onze emoties ons ingeven.

Allemaal, zij die kwaad doen, die zondigen en die spotten, kloppen ze zich op de borst van trots en zekerheid.

Ze vinden zichzelf modern en vooruitstrevend en progressief.

Iedereen die moeite heeft met hun ideeën en keuze vinden ze ouderwets en bekrompen en vastgeroest.

Psalm 1 biedt het tegengeluid. Psalm 1 zegt ons iets anders. Psalm 1 brengt ons het woord van God.

De mens die vreugde vindt in de Thora en zich daarin verdiept, is niet een uitgedroogd museumstuk, achtergebleven uit een ver verleden.

Die kent de tijd waarin hij leeft en daarnaast hoort-ie Gods stem.

Daarom zegt de psalm: *Voorwaarts stap of vooruit gaat de mens die de aanwijzingen van God hoort, die zich daarover verheugt en zich daar intensief mee bezighoudt.*

Hij zal zijn als een boom geplant aan stromend water.

Eigenlijk staat er: Hij zal zijn als een boom, *overgeplant en geplaatst* aan stromend water.

Het stromend water, het water stromend door de eeuwen, is het water van Gods woord en wil, zoals die in de Thora te vinden is en zoals die voor ons in Christus grijpbaar wordt. Het is het water van Gods vrijgevigheid waarvoor wij het woord genade gebruiken. God geeft ons waarheid en goedheid.

Met Zijn waarheid en goedheid gaan ons karakter en onze geest vooruit. Daarmee stappen we voorwaarts.

Wat ons progressief maakt is dat we Zijn woord en wil, Zijn waarheid en goedheid bewaren, conserveren.

Daaraan scherpen we ons karakter en daarmee moedigen we onze geest aan.

We gaan niet mee met wie kwaad doen, maar laten ons ook niet meetrekken met het kwaad in onszelf.

We betreden niet de weg van de zondaars en de zonde in onszelf beantwoorden we met berouw en omkeer.

We zitten niet bij spotters aan tafel en de spot en het cynisme in ons eigen hart verdrijven we met de schoonheid van de muziek en de waarheid van de woorden die aan God zijn gewijd, met het zelf doen van de goedheid van Christus.

We vinden vreugde in de aanwijzingen van God en we verdiepen ons in Zijn wil. Daarom zitten we aan tafel, niet bij spotters, maar bij Jezus.

Vol van waarheid en goedheid is Hij.

Vol van de waarheid en goedheid van de Vader. Amen.